

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Folldal kommune

Arkivsak: 24/17
Møtedato/tid: 24.01.2024 kl. 12:00
Møtested: Kommunestyresalen

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Torill Bakken på telefon 90815168, eller e-post: torill.bakken@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Os, 16.01.2024

Egil Eide (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Torill Bakken
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør, postmottak og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
01/24	Plan for forvaltningsrevisjon - Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurdering
02/24	Plan for eierskapskontroll - bestilling av risiko og vesentlighetsvurdering
03/24	Planlegging av virksomhetsbesøk 2024
04/24	Kontrollutvalgets årsrapport 2023
05/24	Gjennomgang av evaluering forrige valgperiode
06/24	Referatsaker
07/24	Aktuelle saker - Innspill til kontrollarbeidet
08/24	Godkjenning av dagens protokoll

Plan for forvaltningsrevisjon - Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurdering(ROV)

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Follidal kommune	24.01.2024	01/24
Saksbehandler	Torill Bakken	
Arkivkode	FE-217, TI-&30	
Arkivsaknr	24/4 - 1	

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget slutter seg til skissert opplegg for planarbeidet beskrevet i saksfremlegget.
2. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt-Norge SA utarbeide en helhetlig risikovurdering for forvaltningsrevisjon til neste møte den 20.03.24. Dokumentet utarbeides innenfor en ressursramme på 60 timer og oversendes sekretariatet innen 01.03.24

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon i løpet av det første året etter at nytt kommunestyre er konstituert. Planen skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunes virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon. Risiko- og vesentlighetsvurderingene kan gjennomføres av kontrollutvalgets sekretariat, kommunens revisor eller andre. Sekretariatet legger til grunn at kontrollutvalget ikke vil benytte andre aktører i arbeidet, men benytte revisjonen og sekretariatet.

Vi anbefaler at kontrollutvalget legger opp til en prosess over tre møter.

Møte 1

I dette møtet bestiller utvalget en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) fra revisjonen. Dokumentet skal gi en oversikt over risikoområder i kommunen ut fra offentlig tilgjengelig informasjon. I tillegg bidrar oppdragsansvarlig regnskapsrevisor med sin kunnskap om kommunen. Dokumentet er ett av flere bidrag i arbeidet med å kartlegge hvor man bør ha forvaltningsrevisjon.

Møte 2

Kontrollutvalget ber om innspill fra sentrale aktører i kommunen for å få ytterligere innspill til risikoområder. Hensikten med dette er å supplere revisjonens faglige risikovurderinger med lokalkunnskap, og dermed ha et bredere grunnlag for å lage plan for forvaltningsrevisjon. Aktørene har fått revisjonens risiko- og vesentlighetsvurdering tilsendt i forkant av møtet. Etter at kontrollutvalget har fått innspill fra samtlige, kommer utvalget fram til hvor det ønsker å gjennomføre forvaltningsrevisjon i planperioden.

Møte 3

Sekretariatet legger fram et utkast til plan for forvaltningsrevisjon. Utkastet er basert på revisjonens risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspillene i møte 2. og kontrollutvalgets diskusjon i samme møte. Dersom kontrollutvalget slutter seg til planen, sendes den kommunestyret for endelig vedtak.

Revisjon Midt-Norge vil bruke anslagsvis 50-60 timer til å utarbeide risiko- og vesentlighetsvurderingen.

Vurdering:

Gjennom den skisserte prosessen får kontrollutvalget gjort seg nytte av den samlede kompetansen i revisjon og sekretariat. Prosessen sikrer også et godt grunnlag for kontrollutvalgets prioriteringer med en rimelig ressursbruk.

Prosesen bidrar også til at planarbeidet blir politisk forankret og synliggjør samtidig kontrollutvalgets rolle som kommunestyrets kontrollorgan.

Sekretariatet vil derfor anbefale at kontrollutvalget slutter seg til den skisserte prosessen og bestiller en risiko- og vesentlighetsvurdering for forvaltningsrevisjon fra Revisjon Midt-Norge SA.

Plan for eierskapskontroll - bestilling av risiko og vesentlighetsvurdering

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Follidal kommune	24.01.2024	02/24
Saksbehandler	Torill Bakken	
Arkivkode	FE-037, TI-&30	
Arkivsaknr	24/28 - 1	

Forslag til vedtak:

1. Kontrollutvalget slutter seg til skissert opplegg for planarbeidet beskrevet i saksfremlegget.
2. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt-Norge SA utarbeide en helhetlig risikovurdering for eierskapskontroll til første møte i 2024. Dokumentet utarbeides og ses i sammenheng med ressursbruk til helhetlig risikovurdering for forvaltningsrevisjon og oversendes sekretariatet innen 1. mars.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven utarbeide en plan for eierskapskontroll i løpet av det første året etter at nytt kommunestyre er konstituert. Planen skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger av kommunes eierinteresser i kommunens selskaper.

Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll eventuelt med forvaltningsrevisjon. Risiko- og vesentlighetsvurderingene kan gjennomføres av kontrollutvalgets sekretariat, kommunens revisor eller andre. Sekretariatet legger til grunn at kontrollutvalget ikke vil benytte andre aktører i arbeidet, men benytte revisjonen og sekretariatet.

Vi anbefaler at kontrollutvalget legger opp til en prosess over tre møter.

Møte 1

I dette møtet bestiller utvalget en risiko- og vesentlighetsvurdering fra revisjonen. Dokumentet skal gi en oversikt over risikoområder i kommunen ut fra offentlig tilgjengelig informasjon. I tillegg bidrar oppdragsansvarlig regnskapsrevisor med sin kunnskap om kommunen. Dokumentet er ett av flere bidrag i arbeidet med å kartlegge hvor man bør ha eierskapskontroll.

Møte 2

Kontrollutvalget ber om innspill fra sentrale aktører i kommunen for å få ytterligere grunnlag til å avdekke risikoområder. Hensikten med dette er å supplere revisjonens faglige risikovurderinger med lokalkunnskap, og dermed ha et bredere grunnlag for å lage plan for forvaltningsrevisjon.

Hensikten er å supplere revisjonens faglige risikovurderinger med lokalkunnskap, og dermed ha et bredere grunnlag for å lage plan for eierskapskontroll.

Møte 3

Sekretariatet legger fram et utkast til plan for eierskapskontroll. Utkastet er basert på revisjonens risiko- og vesentlighetsvurderinger, innspillene i møte 2. og kontrollutvalgets diskusjon i samme møte. Dersom kontrollutvalget slutter seg til planen, sendes den kommunestyret for endelig vedtak.

Revisjon Midt-Norge vil bruke anslagsvis 20 timer til å utarbeide risiko- og vesentlighetsvurderingen.

Vurdering

Gjennom den skisserte prosessen får kontrollutvalget gjort seg nytte av den samlede kompetansen i revisjonen og sekretariatet. Prosessen sikrer også et godt grunnlag for kontrollutvalgets prioriteringer med en rimelig ressursbruk. Prosessen bidrar også til at planarbeidet blir politisk forankret og synliggjør samtidig kontrollutvalgets rolle som kommunestyrets kontrollorgan.

Sekretariatet vil derfor anbefale at kontrollutvalget slutter seg til den skisserte prosessen og bestiller en risiko- og vesentlighetsvurdering for eierskapskontroll fra Revisjon Midt-Norge. Ressursbruken skal ses i sammenheng med ressursbruken til risiko og vesentlighetsvurderinger for forvaltningsrevisjon.

Planlegging av virksomhetsbesøk 2024

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Folldal kommune

Møtedato

24.01.2024

Saknr

03/24

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 24/26 - 1

Forslag til vedtak:

Virksomhetsbesøk gjennomføres ved xx den xxx fra kl xx - xx.

1. Kontrollutvalget ber om en generell informasjon om virksomheten, og er spesielt interessert i å høre om hvordan det arbeides med
 - a. xx
 - b. xx

Vedlegg:

- Administrativ organisering
- Prosedyrer for etatsbesøk

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget har i sin årsplan for 2024 bestemt at de vil gjennomføre et virksomhetsbesøk på kontrollutvalgets neste møte den 20.mars. I sak 06/20 den 12. februar 2020 ble det vedtatt en prosedyre for virksomhetsbesøk som legges til grunn for planleggingen.

Det vedlagte organisasjonskartet viser hvilke virksomheter Folldal kommune har.

Kommunen har en to-nivåmodell med de fire sektorene:

1. Service og kultur
2. Teknisk, landbruk og utvikling
3. Helse, rehabilitering og omsorg
4. Oppvekst

Under sektorene er det ulike enheter, som er det vi beskriver som virksomheter.

Det ble i forrige perioden gjennomført et virksomhetsbesøk i Folldal barnehage og et virksomhetsbesøk på Landbruk. Kontrollutvalget står fritt til å velge hvilken virksomhet de ønsker å besøke.

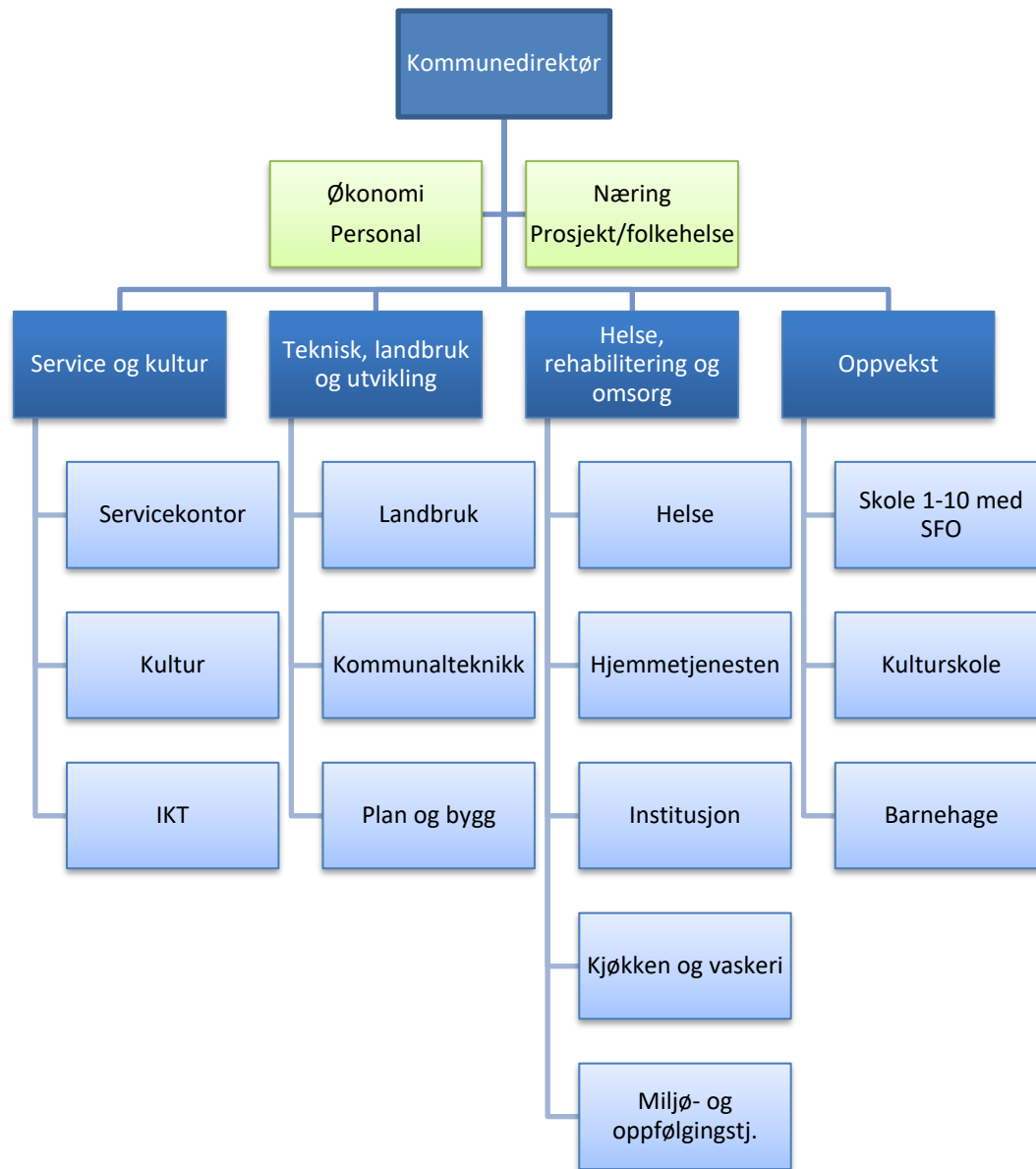
Kontrollutvalget må i dette møtet finne frem til hvilken virksomhet som skal besøkes, samt tidspunkt og omfang. Det bes om at kontrollutvalget tar stilling til:

- Hvilken virksomhet som det er ønskelig å besøke, samt tidspunkt og omfang
- Om kontrollutvalget ønsker en generell orientering eller om det er bestemte tema
- Hvem utvalget ønsker å møte
- Eventuell dokumentasjon utvalget ønsker å få tilsendt på forhånd

Sekretariatet vil ta skriftlig kontakt med kommunedirektøren, og avtale tidspunkt for besøket. Sekretariatet utarbeider en plan for virksomhetsbesøket på bakgrunn av utvalgets vedtak og innhenter nødvendig dokumentasjon.

Administrativ organisering fra 01.08.2020

Prosedyrer for virksomhetsbesøk

1. Hensikt

Virksomhetsbesøk skal gjøre kontrollutvalget bedre kjent med den kommunale virksomheten, og ansatte i kommunen skal bli kjent med kontrollutvalgets arbeid.

Et virksomhetsbesøk er et møte mellom kontrollutvalget og en besøkt virksomhet/enhet i kommunen. Deltakere fra virksomheten orienterer om sin virksomhet og kontrollutvalgets medlemmer stiller spørsmål underveis hvis ønskelig. Det vil være normalt at kontrollutvalget tas med på en omvisning i kontorlokaler og eventuelt øvrig anlegg som den besøkte virksomheten disponerer.

Kontrollutvalgets formål med virksomhetsbesøk er å gjøre seg kjent med og skaffe seg kunnskap om hvordan kommunens virksomheter drives.

Hjemmelen for kontrollutvalgets virksomhetsbesøk er fastsatt i kommunelovens § 23-1 om kontrollutvalget; *Kommunestyret og fylkestinget velger selv et kontrollutvalg som skal føre løpende kontroll på deres vegne*».

Utvelgelse av virksomheter/enheter som skal besøkes skjer i diskusjon i kontrollutvalget i forkant, fortrinnsvis i årets første kontrollutvalgsmøte. Virksomheter som ikke er besøkt tidligere er aktuelle, og dersom det er opprettet en ny avdeling/virksomhet vil denne framstå som interessant for besøk. Tidligere besøk i en virksomhet kan være bakgrunn for at denne besøkes på nytt. Tid som er gått siden virksomheten sist fikk besøk av kontrollutvalget er avgjørende. Forhold som ble tatt opp ved tidligere virksomhetsbesøk kan fortsatt være relevante for kontrollutvalget.

Prosedylene kan også inkludere kommunale foretak og selskap.

Under besøket kan kontrollutvalget

- bli kjent med virksomheten, og å gjøre kontrollutvalgsarbeidet kjent i kommunen
- undersøke generelt om krav til internkontroll er kjent i virksomheten, og om sentrale føringer knyttet til for eksempel etikk er kommunisert
- sjekke utvalgte områder som for eksempel HMS, offentlige anskaffelser og lignende ved å få orientering om og innsyn i system og rutiner
- få innspill til kontrollutvalgets risikoanalyse og planarbeid

2. Omfang

Prosedyren gjelder for virksomhetsbesøk initiert av kontrollutvalget i Folldal kommune.

3. Ansvar

Kontrollutvalget har ansvaret for å følge prosedyren.

4. Framgangsmåte

4.1 Planlegging

Kontrollutvalget framsetter i samråd med sekretariatet forslag til virksomheter/enheter som er aktuelle for virksomhetsbesøk gjerne i årets første kontrollutvalgsmøte eller ved behov. Det skal framgå hvilke enheter som skal besøkes og forslag til tidspunkt for virksomhetsbesøkene.

4.2 Gjennomføring

Virksomhetsbesøk har flere faser:

1. Initiering
2. Forberedelse
3. Virksomhetsbesøket
4. Etterarbeid

4.2.1 Initiering

Kontrollutvalget vurderer virksomhetsbesøk fortrinnsvis i årets første møte eller ved behov, og prioriterer hvilke virksomheter som skal besøkes, samt tidspunkt og omfang. Rådmannen inviteres under behandling av saken.

4.2.2 Forberedelse

Sekretariatet tar skriftlig kontakt med rådmann, og avtaler tidspunkt for besøket. Det gjøres avtale med enheten og de det er ønskelig å møte under besøket, eks. styrer, rektor, ansatte, pårørende, brukere, elever. Eventuell dokumentasjon utvalget ønsker å få tilsendt på forhånd innhentes. Det forberedes eventuelle spørsmål til besøket.

Sekretariatet utarbeider en plan for virksomhetsbesøket på bakgrunn av utvalgets vedtak og innhenter nødvendig dokumentasjon.

Kontrollutvalget godkjenner planen for virksomhetsbesøket.

4.2.3 Virksomhetsbesøket

Leder i kontrollutvalget leder og avvikler besøket.

Besøket innledes ved å orientere om kontrollutvalgets arbeid og hensikten med besøket.

Virksomhetsleder/enhetsleder og andre aktuelle medarbeider deltar og orienterer om virksomheten. Kontrollutvalget stiller ev. spørsmål underveis. Det gis en sammenfatning/ oppsummering av besøket tilslutt.

4.2.4 Etterarbeid

Etter møtet lager sekretariatet et oppsummerende notat til kontrollutvalget.

Notatet behandles av utvalget og videresendes til kommunestyret til orientering. Kopi sendes rådmann og enheten som er besøkt.

Dersom utvalget utarbeider en uttalelse, sendes denne på høring til rådmannen først.

5. Registrering og arkivering

All framlagt dokumentasjon fra besøket oppbevares hos sekretariatet i 10 år. Referater og oversikter fra gjennomførte virksomhetsbesøk arkiveres også hos sekretariatet.

Kontrollutvalgets årsrapport 2023

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Folldal kommune

Møtedato

24.01.2024

Saknr

04/24

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-033, TI-&14

Arkivsaknr 24/18 - 1

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget slutter seg til forslag til årsrapport 2023 og legger saken frem for kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport 2023 til orientering.

Vedlegg:

- Kontrollutvalgets årsrapport 2023

Saksopplysninger:

Kontrollutvalgets sekretariat har utarbeidet forslag til årsrapport for kontrollutvalget i Folldal kommune, der vi har oppsummert aktiviteten i kontrollutvalget i 2023. Kontrollutvalget vedtar sin endelige årsrapport på bakgrunn av utsendt administrativt forslag, samt eventuelle egne innspill i møtet den 24.01.24.

Kontrollutvalget er kommunestyrets eget kontrollorgan og skal forestå den løpende kontrollen med kommunen og kommunens virksomhet på vegne av kommunestyret. Utvalget rapporterer sine saker til kommunestyret løpende gjennom året, men for å oppsummere foregående års aktivitet og for å gi kommunestyret et innblikk i kontrollutvalgets virksomhet, utarbeider kontrollutvalget sin egen årsrapport som legges frem for kommunestyret til orientering.

Kommunestyret har til enhver tid, men kanskje særlig i tilknytning til behandlingen av årsmeldingen, anledning til å komme med synspunkter knyttet til kontrollarbeidet i kommunen.

Kontrollutvalgets arbeid krever et nært og godt samarbeid med kommunestyret, administrasjonen, revisjonen og sekretariatet, hvor formålet er å bidra til en velfungerende forvaltning og tillit til kommunen.

Konklusjon:

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler kontrollutvalget å oversende årsrapporten til kommunestyret til orientering.

Konsek
TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

**Kontrollutvalgets
årsrapport 2023**

Folldal kommune

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	2
2. Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning	2
2.1 Kontrollutvalgets sammensetning	2
2.2 Reglement for kontrollutvalget	3
2.3 Rammer for utvalgets arbeid	3
2.4 Kontrollutvalgets ressurser	4
3. Lovpålagte oppgaver	4
3.1 Regnskapsrevisjon	4
3.2 Forvaltningsrevisjon	5
3.3 Eierskapskontroll	5
3.4 Påse-ansvar overfor revisor	5
4. Annet arbeid i utvalget	6
4.1 Samordning av kontroll	6
4.2 Andre saker	6
4.3 Virksomhetsbesøk	6
4.4 Opplæring og faglig samarbeid	6
5. Avslutning	6
6. Vedlegg; Saksliste 2023.....	8

1. Innledning

Årsmeldingen omfatter tidsrommet 1.1.2023 til 31.12.2023. Meldingen gir oversikt over medlemmer og varamedlemmer i kontrollutvalget, møter, opplysning om antall saker, og utvalgets arbeid.

Rammene for kontrollutvalgets arbeid er fastsatt i Kommuneloven, kapittel 23 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon i kommuner og fylkeskommuner.

2. Om kontrollutvalget, mandat og sammensetning

Alle kommuner skal ha et kontrollutvalg valgt av kommunestyret
1. Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan, og skal føre løpende kontroll med den kommunale forvaltning.

2.1 Kontrollutvalgets sammensetning

2019-2023

Medlemmer	Verv
Odd Hallgeir Øien	Leder
Kolbjørn Kjølmoen	Nestleder
Grete Skukkestad	Medlem
Brit Kværness	Medlem
Bjørn Høisen Lohn	Medlem

Kjølmoen og Kværness satt i kommunestyret denne perioden.

Varamedlemmer:

Frode Brendryen, Ellen Grete Kroken, Jon Olav Ryen, Eva Stuedal, Rolf Ulsletten

2023-2027

Medlemmer	Verv
Egil Eide	Leder
Frode Brendryen	Nestleder
Kolbjørn Kjølmoen	Medlem
Grete Skukkestad	Medlem
Susanne Müller	Medlem

Egil Eide sitter i kommunestyret.

«Kontrollutvalget er kommunestyrets eget kontrollorgan»

«Kontrollutvalget er uavhengig og objektivt»

Varamedlemmer

Ellen Grete Kroken, Thor Christian Ripe Aastveit, Bård Høisen Lohn, Hilde Frankmo Tveraen, Liv Nymoen

Kontrollutvalget oppfyller lovkravene til størrelse, representasjon i kommunestyret og kjønnsbalanse.

2.2 Reglement for kontrollutvalget

Reglement for kontrollutvalget ble vedtatt i kommunestyret 22.06.23.

2.3 Rammer for utvalgets arbeid

Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret, og påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven sørge for at følgende oppgaver blir utført:

- Regnskapsrevisjon – påse at kommunens regnskaper revideres på en betryggende måte, avgi uttalelse om årsregnskapet og påse at revisors påpekninger til årsregnskapet blir fulgt opp.
- Forvaltningsrevisjon – utarbeide plan for forvaltningsrevisjon, basert på risiko og vesentlighetsvurdering, følge og rapportere resultatet til kommunestyret.
- Eierskapskontroll – utarbeide plan for eierskapskontroll og føre kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper, og rapportere resultatet til kommunestyret.
- Vedtak – Påse at vedtak som kommunestyret treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter blir fulgt opp
- Valg av revisjonsordning – kontrollutvalget avgir innstilling om valg av revisjonsordning til kommunestyret og eventuelt innstiller på valg av revisor.
- Budsjett – utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen.

*«Kontrollutvalget
opptrer samlet som et
kollegium»*

*«Kontrollutvalget
bidrar med læring og
forbedring til en best
mulig kommune som
når sine mål, samtidig
som regelverket
etterleves og etiske
hensyn ivaretas.»*

Innenfor disse rammene skal kontrollutvalget utføre kontrollarbeidet på vegne av kommunestyret, for å bidra til god tjenestekvalitet, effektiv ressursutnyttelse og å sikre at politiske vedtak blir fulgt opp.

I tillegg kan kontrollutvalget på eget initiativ, ta opp forhold som kan oppfattes som uønskede eller i strid med mål om en effektiv og forsvarlig forvaltning av kommunens ressurser.

Kommunestyret kan be kontrollutvalget utføre konkrete kontrolloppgaver på sine vegne. Kommunestyret gjorde ikke dette i løpet av fjoråret.

2.4 Kontrollutvalgets ressurser

2.4.1 Sekretariat

Kontrollutvalget har sekretariatsbistand fra Konsek Trøndelag IKS. Selskapet hadde 47 eierkommuner i 2023.

Sekretariatet utreder saker, bistår kontrollutvalget i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, utarbeider forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, samt følger opp vedtak.

I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom kontrollutvalget og revisjonsselskap, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

2.4.2 Revisjon

Kommunen er medeier i Revisjon Midt-Norge SA. Kommunen får levert samtlige revisjonstjenester fra selskapet, som har 53 eierkommuner.

2.4.3 Økonomi

For å kunne utføre sin lovpålagte kontrollfunksjon på en god måte er det viktig at kontrollutvalget er gitt tilstrekkelig med ressurser.

Kontrollutvalget utarbeider årlig forslag til budsjett for kontroll og revisjon. Kontrollutvalgets budsjett for 2023 var på kr 690 000, og inkluderer revisjonshonorar, kr 400 000 og honorar til sekretariatet, kr 228 000. Møtegodtgjørelse til kontrollutvalget utgjorde kr 25 000, mens andre driftsutgifter, som utgifter til kompetanseheving, abonnement osv. var på kr 37 000.

3. Lovpålagte oppgaver

3.1 Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget behandler saker om regnskapsrevisjon på flere møter gjennom året. Det er etablert rutiner for orienteringer fra oppdragsansvarlig regnskapsrevisor i forbindelse med avleggelse av revisjonsberetning, samt informasjon om planlegging og status for finansiell revisjon og eventuelle områder det arbeides spesielt med.

«Kontrollutvalget støtter seg på sitt sekretariat og kommunens revisjon»

Kontrollutvalget behandlet den 10. mai, sak 17/23, kommunens årsregnskap og årsmelding. Utvalgets uttalelse til årsregnskapet og årsmeldingen ble oversendt kommunestyret med kopi til formannskapet.

Kontrollutvalget fikk den 6. desember i sak 32/23 orientering om revisjonsstrategien for 2023 av oppdragsansvarlig revisor.

Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlig revisor ble behandlet i samme sak.

Kontrollutvalget behandlet nummert brev om negativ uttalelse til forenklet etterlevelseskontroll i oktober.

3.2 Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal utrede behovet for, planlegge og bestille forvaltningsrevisjoner i kommunen og kommunens selskaper. Resultatene skal rapporteres til kommunestyret. I 2023 bestilte utvalget forvaltningsrevisjon:

- Etikk og varsling

Arbeidet med rapporten pågår ved årsskiftet.

I tillegg behandlet kontrollutvalget:

- Andregangs oppfølging av forvaltningsrevisjon for "Helse, rehabilitering og omsorg"

3.3 Eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal føre kontroll med at formålet med eierskapet blir ivaretatt og at eierstyringen er god. Det ble ikke gjennomført eierskapskontroll i 2023.

3.4 Påse-ansvar overfor revisor

Kontrollutvalget skal påse at de formelle kravene til revisor blir overholdt, for eksempel krav til utdanning, vandel, uavhengighet og objektivitet. Disse forholdene hviler det et ansvar på revisor å dokumentere, og det er etablert rutiner for at dette skjer.

For å følge opp ansvaret slik det går fram av krav i forskriftene, har kontrollutvalget lagt vekt på en god dialog med revisor og løpende informasjon om det løpende revisjonsarbeidet. For regnskapsrevisjon orienterer oppdragsansvarlig revisor rutinemessig i utvalgets møter.

Når det gjelder forvaltningsrevisjon er dialogen knyttet til den enkelte undersøkelse.

«Kontrollutvalget gjennomfører de undersøkelser de selv måtte ønske»

«Kontrollutvalgets kjerneoppgave er å sørge for den løpende kontrollen med den kommunale forvaltningen på kommunestyrets vegne.»

4. Annet arbeid i utvalget

4.1 Samordning av kontroll

Kommuneloven har gitt fylkesmannen ansvar for å samordne de statlige tilsynsaktører og samordne statlige tilsyn med den kommunale egenkontrollen (forvaltningsrevisjoner). Fra 2020 legger de statlige tilsynsetater ut planlagte og gjennomførte tilsyn i en felles nasjonal tilsynskalender. Kontrollutvalgssekretariatet legger inn bestillinger på forvaltningsrevisjon og gjennomførte rapporter.

Kontrollutvalget får fortløpende orienteringer om tilsynsrapporter som er gjennomført i kommunen av statlige aktører.

4.2 Andre saker

Kontrollutvalget er ikke forpliktet til å behandle andre enn de saker som det får seg forelagt fra kommunestyret, eller der det framgår av revisjonsforskriften. Når det gjelder henvendelser fra andre enn kommunestyret eller revisjonen, må kontrollutvalget selv vurdere om saken hører under utvalgets kompetanseområde og om det vil prioritere saken. Kontrollutvalget kan på eget initiativ be om orienteringer i fra administrasjonen for å ivareta det løpende kontrollansvaret.

Følgende orienteringer er gitt i fra administrasjonen:

- Orientering om den siste tids hendelser innen helse, rehabilitering og omsorg samt varsling og varslingsbestemmelsene i arbeidsmiljøloven
- Orientering om NAVs tilstedeværelse i Follidal og hvordan arbeidsrettet oppfølging av flyktninger løses
- Orientering om barnevernstjenesten i Nord-Østerdal

4.3 Virksomhetsbesøk

Kontrollutvalget gjennomførte et virksomhetsbesøk ved enheten Landbruk 22.03.

4.4 Opplæring og faglig samarbeid

Medlemmene i kontrollutvalget har gjennom fjoråret fått tilbud om å delta i opplæring og faglig samarbeid via Konsek Trøndelag, NKRF og Forum for kontroll og tilsyn.

5. Avslutning

Årsrapporten er en oppsummering av årets virksomhet i kontrollutvalget, og utvalgets saker ligger åpent på [sekretariatets hjemmesider](#)

Kontrollutvalget hadde 5 møter i løpet av fjoråret, behandlet 38 saker og sendte 4 saker til kommunestyret for endelig behandling. En fullstendig oversikt over sakene som er behandlet i kontrollutvalget følger vedlagt.

En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter lovpålagte

«Offentlighet, innsyn og åpenhet utgjør viktige bærebjelker i et velfungerende demokrati»

«Kontrollutvalget bidrar til økt tillit til kommunen»

forhold. Hvilket fokus kontrollutvalget velger er det i stor grad opp til utvalget å definere.

Kontrollutvalgets arbeid skal bidra til å styrke tilliten til lokaldemokratiet.

Utvalget mener å ha bidratt til dette og vil takke kommunestyret og administrasjonen for samarbeidet.

Folldal, 24.01.2024
Kontrollutvalget

6. Vedlegg; Saksliste 2023

Møtedato	Sakstittel	Saksnr
18.01.2023	Godkjenning av innkalling og saksliste	01/23
18.01.2023	Orientering om den siste tids hendelser innen helse, rehabilitering og omsorg samt varsling og varslingsbestemmelsene i arbeidsmiljøloven	02/23
18.01.2023	Vurdering av bestillingen for forvaltningsrevisjon av etikk og varsling	03/23
18.01.2023	Invitasjon til deltagelse i av forvaltningsrevisjon av IKT-sikkerhet og personvern i FARTT-samarbeidet	04/23
18.01.2023	Årsmelding for kontrollutvalgets virksomhet 2022	05/23
18.01.2023	Planlegging av virksomhetsbesøk	06/23
18.01.2023	Referatsaker	07/23
18.01.2023	Eventuelt	08/23
18.01.2023	Godkjenning av dagens protokoll	09/23
22.03.2023	Virksomhetsbesøk ved landbruk	10/23
22.03.2023	Prosjektplan forvaltningsrevisjon etikk og varsling	11/23
22.03.2023	Evaluering av kontrollutvalgets arbeid	12/23
22.03.2023	Referatsaker	13/23
22.03.2023	Eventuelt	14/23
22.03.2023	Godkjenning av dagens protokoll	15/23
10.05.2023	Orientering om NAVs tilstedeværelse i Folldal og hvordan arbeidsrettet oppfølging av flyktninger løses	16/23
10.05.2023	Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning 2022	17/23
10.05.2023	Oppfølging av kontrollutvalgets evaluering	18/23
10.05.2023	Reglement for kontrollutvalget	19/23
10.05.2023	Referatsaker	20/23
10.05.2023	Eventuelt	21/23
10.05.2023	Godkjenning av møteprotokoll fra dagens møte	22/23
04.09.2023	Orientering om barnevernstjenesten i Nord-Østerdal	23/23
04.10.2023	Forenklet etterlevelseskontroll av økonomifunksjonen for 2022 og nummerert brev nr 1	24/23
04.10.2023	Andregangs oppfølging av forvaltningsrevisjon for "Helse, rehabilitering og omsorg"	25/23
04.10.2023	Budsjett for kontrollarbeidet for 2024 med økonomiplan 2025 - 2027	26/23
04.10.2023	Status for oppfølgingssaker	27/23
04.10.2023	Referatsaker	28/23
04.10.2023	Eventuelt	29/23
04.10.2023	Godkjenning av møteprotokoll dagens møte	30/23
06.12.2023	Introduksjon til kontrollutvalget	31/23
06.12.2023	Revisjonsstrategi 2023	32/23
06.12.2023	Engasjementsbrev fra Revisjon Midt-Norge SA	33/23
06.12.2023	Forvaltningsrevisjon om etikk og varsling - Statusoppdatering	34/23
06.12.2023	Kontrollutvalgets arbeidsform	35/23
06.12.2023	Årsplan og møteplan 2024	36/23
06.12.2023	Referatsaker	37/23
06.12.2023	Godkjenning av dagens protokoll	38/23

Gjennomgang av evaluering forrige valgperiode

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Follidal kommune

Møtedato

24.01.2024

Saknr

05/24

Saksbehandler Torill Bakken**Arkivkode** FE-033**Arkivsaknr** 23/330 - 10**Forslag til vedtak:**

Kontrollutvalget tar gjennomgangen av evalueringen til orientering.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget behandlet i 2023, sak 12 og 18/23, evaluering av utvalgets arbeid gjennom perioden 2019-2023. Målet med evalueringen var å bidra til læring og forbedring ved sette søkelys på hvordan kontrollutvalget fyller sin kontrollfunksjon og hvordan de har arbeidet. Det ble gjennomført en egenvurdering av hvordan kontrollutvalget har fungert. Følgende oppfølgingspunkter ble foreslått:

1. Utarbeide et reglement for kontrollutvalget. Et reglement kan tydeliggjøre kontrollutvalgets mandat, avklar roller og gi retningslinjer for hvordan utvalget ønsker å jobbe i og mellom møtene. Reglementet kan også være en god veileder for nye medlemmer i kontrollutvalget for hva utvalgets oppgaver går ut på.
2. Utarbeide en kommunikasjonsstrategi for kontrollutvalget. En kommunikasjonsstrategi kan bidra til større synlighet om kontrollutvalgets arbeid til media og innbyggere, og styrke samhandlingen med kommunestyret. Gjennom avklarte strategier på hvordan og når utvalget skal informere og uttale seg, vil det styrke utvalgets muligheter for å oppnå ønsket handling. Et kontrollutvalg skal også bidra til tillit for at kommunen er underlagt en betryggende kontroll. For å oppnå det må utvalget ha en åpen og troverdig tilnærming oppgaven. Dette vil måtte gjennomføres med nytt kontrollutvalg.
3. Opplæring til nytt kontrollutvalg
 - a. Det bør være en erfaringsutveksling mellom gammelt og nytt utvalg. Sekretariatet lager et forslag til oppsummering.
 - b. Be om at kontrollutvalget får ta del i folkevalgtprogrammet slik at de blir bedre kjent med kommunenes planverk og får ta del i generelle temaer i folkevalgtopplæringen som for eksempel etikk, habilitet, o.l.
 - c. Til nye kontrollutvalgsmedlemmer bør innføring i rollen foregå i løpet av de første møtene slik det har gjort tidligere.
 - d. Gjennomføring av møter. Ved oppstart av nytt kontrollutvalg kan en gjennomgang av møteledelse være nyttig for ny leder slik at leder blir trygg på rollen, og kan gjennomføre møtene effektivt og i henhold til god møteledelse. KS sin håndbok i møteskikk, møteledelse og votingsteknikk kan deles ut til ledere slik at de har et "oppslagsverk"
 - e. Ha korte «opplæringsbolker» i noen av kontrollutvalgets møter som omhandler tema som berører kontrollutvalgsarbeidet. Det kan være hvilke saker som hører inn under kontrollutvalgets mandat og temaer som er av interesse for kontrollutvalget.
4. Få frem mer informasjon på kommunens nettside om kontrollutvalget. Det er ønskelig å få kontrollutvalgets møter inn i kommunens møtekalender, og noe mer informasjon om hva som er kontrollutvalgets oppgaver. Det må avklares mellom kommunene og Konsek Trøndelag IKS om hva som forventes av informasjon av hverandre.

Vurdering:

Status:

Punkt 1 og 4 er gjennomført. Sekretariatet anbefaler at øvrige punkter gjennomgås under behandlingen.

Referatsaker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Folldal kommune

Møtedato

24.01.2024

Saknr

06/24

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/17 - 3

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar referatsakene presentert i møte 24. januar 2024 til orientering.

Vedlegg:

- En lovbestemt fullmakt som kommunestyret ikke kan frata ordfører
- Trenger ikke danne et flertall for å få vedtatt et budsjett

Saksopplysninger:

Sekretariatet vil presentere følgende dokumenter som referatsaker:

1. Bernt svarer: "Kan noen andre enn ordføreren være kommunens rettslige representant?"
2. Bernt svarer: "Hva gjør man når man ikke klarer å danne et flertall for budsjettforslaget?"

En lovbestemt fullmakt som kommunestyret ikke kan frata ordfører

Kommunal Rapport 04.12.2023, Jan Fridthjof Bernt er professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kan noen andre enn ordføreren være kommunens rettslige representant?

SPØRSMÅL: Kommunen ble saksøkt og dømt, men kommunen påanket dommen. I den videre behandlingen av saken i kommunestyret mente opposisjonen at ordfører i for stor grad talte saksøkers sak og ikke ivaretok kommunens interesser godt nok. De la derfor fram et forslag i kommunestyret om at tre andre representanter skulle være kommunens rettslige representant i den videre behandlingen av saken. Det var blant annet avtalt en kommende rettsmekling.

Har kommunestyret anledning til å fatte et slikt vedtak, så lenge det alltid er «kommunen ved ordføreren» som blir stevnet?

SVAR: Dette er et komplisert og vanskelig spørsmål med flere lag.

Utgangspunktet er bestemmelsen i [kommuneloven § 6–1](#) andre avsnitt der det fastslås at «Ordføreren er rettslig representant for kommunen eller fylkeskommunen og underskriver på kommunens eller fylkeskommunens vegne hvis ikke myndigheten er tildelt andre».

Siste del av det siterte – «underskriver på kommunens [...] vegne» – går på evne til å forplikte kommunen ved avtale eller lignende. Det er en bestemmelse om såkalt «rettslig legitimasjon» – det vil si evne til å binde kommunen også der det ikke foreligger noe gyldig kommunalt vedtak i spørsmålet. Dette er i seg selv et vanskelig og til dels usikkert spørsmål, men er ikke problemstillingen her. Det må avgjøres ut fra den forvaltningsrettslige eller kontraktsrettslige ugyldighetslære, avhengig av disposisjonens karakter. Se nærmere om denne problemstillingen mer generelt ved kompetanseoverskridelser, Markus Hoel Lie, *Kommunalrettslig representasjon*, Oslo 2011, og Oddvar Overå i Overå og Bernt, *Kommuneloven 2018 med kommentarer*, Oslo 2019, s. 107–114 (note 3). Spørsmålet ovenfor går derimot på første del av setningen som er sitert; bestemmelsen om at ordfører er «rettslig representant for kommunen», hva dette innebærer, og om ordfører kan fratas denne oppgaven i den aktuelle ankesaken.

Det er her tale om en lovbestemt fullmakt som kommunestyret ikke kan frata ordfører. Denne funksjonen som rettslig representant og den som underskriver på kommunens eller fylkeskommunens vegne, medfører ikke i seg selv noen kompetanse til å treffe vedtak eller inngå bindende avtale.

Å være «rettslig representant» betyr ganske enkelt å være den «som tar imot forkyndelser og meddelelser» i rettssaker ([domstoloven § 191](#) første avsnitt, jf. [tvisteloven § 2–5](#) første avsnitt).

Tvisteloven § 2–5 er det også en bestemmelse om at den som i denne egenskap er stedfortreder – altså her ordføreren – kan «delegere adgangen til å opptre som stedfortreder til en annen person som er tilsatt i rettssubjektet eller tilknyttet den delen av virksomheten som søksmålet gjelder».

Det betyr at ordfører – men bare ordfører selv – kan utpeke en annen person til å opptre på vegne av kommunen i en rettssak. Men dette er da et delegeringsvedtak – en tildeling av fullmakt til å opptre på *vegne av ordføreren* – noe som forutsetter at den som opptre på vegne av kommunen, kan instrueres av ordfører og skal opptre lojalt overfor de signaler denne gir.

Denne lovbestemte kompetansen til å opptre på vegne av kommunen er altså knyttet til rettssaker. Det som skjer i under rettergangen, bestemmer grunnlaget for og rammene for innholdet av rettens avgjørelser, både når det gjelder gjennomføringen av rettssaken og for rettens dom eller kjennelse.

Ordfører eller annen stedfortreder er bundet av og forventes å opptre lojalt overfor kommunestyrets vedtak og signaler, men det vil ikke være mulig å gjøre innsigelser mot utfallet av en rettssak på det grunnlag at ordfører ikke har opptrådt i ønske med kommunestyrets ønsker.

Dette gjelder også der det blir spørsmål om å avslutte rettssaken med et *rettsforlik*, enten etter reglene om mekling i rettsmøte eller kontakt med partene under sakens gang, etter [tvisteloven § 8-2](#), eller som resultat av rettsmekling etter [tvisteloven §§ 8-3 til 8-6, se § 8-5 nr. 6](#).

Ordfører, eller den som opptrer på vegne av hen, kan inngå et bindende rettsforlik som avslutter saken og får samme virkning som en dom, se [§ 19-12](#). Dette gjelder, sies det i forarbeidene til tvisteloven (Ot.prp. nr. 51, 2004–2005 s. 371), også der det er gitt instruks om ikke å inngå forlik, eller å forelegge forliket for øverste ansvarlige organ: «Blir instruksen overtrådt, vil det imidlertid ikke hindre at parten blir bundet av forliket».

Under rettssaken forventes ordfører å opptre lojalt overfor kommunestyrevedtaket som nå overprøves rettslig. Men hen er ikke avskåret fra å gi uttrykk for sitt personlige syn på saken under rettssaken, så lenge hen ikke gir inntrykk av å tale på vegne av kommunestyret. Her vil det da være opp til motparten å innkalle vitner eller på andre måter dokumentere avvikende syn på saken og de faktiske forhold.

Trenger ikke danne et flertall for å få vedtatt et budsjett

Kommunal Rapport 11.12.2023, Jan Fridthjof Bernt er professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Hva gjør man når man ikke klarer å danne et flertall for budsjettforslaget?

SPØRSMÅL: I disse dager pågår budsjettforhandlinger i landets kommuner, og vi hører om problemer med å samle et flertall for vedtak for 2024. Hva gjør man, og hva kan man gjøre, i en slik situasjon?

SVAR: Årsbudsjettet er grunnmuren og rammen for all virksomhet i kommunen eller fylkeskommunen. Når det er vedtatt, er det, sies det i [kommuneloven § 14-5](#), «bindende for kommunestyret, fylkestinget og underordnede organer». I det ligger at det ikke skal brukes mer penger enn det som er bevilget i budsjettet, og ikke til andre formål enn det som er angitt der. Det eneste unntaket er «utbetalinger som kommunen eller fylkeskommunen har en rettslig plikt til å foreta», med andre ord for å oppfylle lovfestede krav til tjenestene eller rettslig bindende kontraktsforpliktelser.

Ved «den endelige avstemningen» ved behandlingen av forslag til årsbudsjett skal det stemmes over hvert enkelt fremsatt forslag som helhet ([kommuneloven §11-9 siste avsnitt](#)). Det betyr at avstemninger under saksbehandlingen over forslag til enkeltposter bare er «prøvevoteringer» for å kartlegge oppslutningen om disse, uten noen rettslig betydning. Det er bare endelig votering over forslag til årsbudsjettet som helhet som teller.

Som alminnelig regel skal vedtak i kommunale organer treffes «med flertallet av de avgitte stemmene». Det betyr at man må votere over de fremsatte forslagene i en sak hver for seg, og hvis ingen av disse får flertall, har man ikke noe vedtak. ([kommuneloven § 11-9, andre avsnitt](#)). Men kommuner og fylkeskommuner har etter [kommuneloven § 14-3](#) første avsnitt plikt til å treffe vedtak om årsbudsjett før årsskiftet, og det er derfor gitt særlige regler om votering om årsbudsjettet i [kommuneloven § 11-9](#).

I første runde voterer det på vanlig måte over hvert enkelt av de fremsatte forslagene til årsbudsjett i sin helhet. Men hvis ikke noen av disse får flertall, holdes en ny votering hvor de folkevalgte må velge mellom de to forslagene som fikk størst oppslutning i første omgang. Det er da ikke adgang til stemme imot begge, og heller ikke til å stemme blankt, se [kommuneloven § 8-1](#) siste avsnitt.

Det betyr at det kan bli vedtatt et budsjett som ikke har tilslutning fra et flertall i kommunestyret eller fylkestinget, men som likevel vil være en bindende ramme for virksomheten i kommunen eller fylkeskommunen i året som kommer hvis ikke det senere treffes vedtak om endring av budsjettet etter de samme reglene.

Dette vedtatte budsjettet binder da både administrasjon og folkevalgte, også kommuneråd eller fylkesråd under parlamentarisk styringsform i hele det kommende år, hvis ikke man klarer å fremskaffe et flertall for endringer som innarbeides i et revidert budsjett.

Aktuelle saker - Innspill til kontrollarbeidet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Folldal kommune

Møtedato

24.01.2024

Saknr

07/24

Saksbehandler Torill Bakken**Arkivkode** FE-033, TI-&17**Arkivsaknr** 24/17 - 4

Forslag til vedtak:

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger:

Hensikten med denne saken er at utvalgets medlemmer kan drøfte og fremme innspill til saker og forhold som kontrollutvalget kan ta tak i, eller diskutere om å få utredet en sak til et fremtidig kontrollutvalgsmøte. Da kan forslag om å sette opp saken fremmes i denne sak.

Eksempel på tema som kan tas opp:

- Deltagelse på kurs/konferanse
- Forhold i kommunen som medlemmene har behov for å drøfte
- Ønske om orientering knyttet til et saksområde fra kommunedirektør eller sekretariatet i et fremtidig møte

Utvalgets medlemmer oppfordres til å si fra om de har noe til saken i starten av møtet.

Godkjenning av dagens protokoll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Folldal kommune

Møtedato

24.01.2024

Saknr

08/24

Saksbehandler Torill Bakken

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 24/17 - 2

Forslag til vedtak:

Møteprotokollen i fra dagens møte i kontrollutvalget den 24.01.24, godkjennes.

Saksopplysninger:

Det anbefales at protokollen gjennomgås og godkjennes etter møtet. Protokollen vil bli offentliggjort på våre nettsider umiddelbart etter godkjenning.

Konklusjon:

Protokollen gjennomgås og godkjennes etter møtet.